

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. LIEPOS 7 D. NUTARIMO
NR. 852 „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMĄ“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas Nr.1)
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2016 M. SPALIO 5 D. NUTARIMO
NR. 979 „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽIMTUMO ĮSTATYMĄ“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas Nr.2)
(TAP-19-2050, TAP-19-2051; TAIS Nr.19-14244, Nr.19-14243)

2019-12-16 Nr.NV-3547

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymas išdėstytas nauja redakcija, ir siekiant mažinti Vyriausybės nutarimų skaičių, atsižvelgiant į teisėkūros aiškumo ir ekonomiškumo principus, tikslinga visus to paties įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, kuriuos tvirtina Vyriausybė, dėstyti viename Vyriausybės nutarime. Todėl siūlytume įvertinti galimybę Projektu Nr.1 nauja redakcija dėstomą Vyriausybės 2004 m. liepos 7 d. nutarimą Nr. 852 (toliau – Nutarimas) keisti, priimant nutarimą dėl Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo įgyvendinimo, kuriame būtų dėstomos ne tik nuostatos dėl įgaliojimų suteikimo, bet kartu pridėdami kiti Vyriausybės tvirtinami teisės aktai, įgyvendinantys Socialinių įmonių įstatymą (pavyzdžiui, kaip tai yra nustatyta Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr.496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“).

2. Atkreipiamo dėmesį, kad siekiant efektyvinti teisėkūrą, mažinti Vyriausybės priimtų nutarimų skaičių, siūlytina įgyvendinant įstatymų nuostatas, suteikiančias galimybę nebūtinai Vyriausybei atlikti šiose nuostatose numatytas funkcijas (numatyta teisė Vyriausybei tokius įgaliojimus suteikti ir jos pasirinktiems subjektams), tokius įgaliojimus ir suteikti Vyriausybei atskaitingiems subjektams (arba pagrįsti būtinybę būtent Vyriausybės lygmeniu nustatyti atitinkamą teisinį reguliavimą). Todėl Projektu Nr.1 suteikiant įgaliojimus siūlome papildomai įvertinti Socialinių įmonių įstatymo nuostatas, kuriose Vyriausybei suteikti įgaliojimai pačiai priimti arba pavesti įgaliotai institucijai patvirtinti reikalingus teisės aktus, pavyzdžiui, Socialinių įmonių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 12 punkto nuostatą dėl socialinių įmonių neremtinų veiklos rūšių sąrašo, kurį tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, nes šiai nuostatai įgyvendinti turės būti keičiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 29 d. priimtas nutarimas Nr. 1501 „Dėl socialinių įmonių neremtinų veiklos rūšių sąrašo patvirtinimo“ ir kt.

3. Siūlome tikslinti Projektu Nr.1 nauja redakcija dėstomo Nutarimo preambulę ir joje teikiamas nuorodas į Socialinių įmonių įstatymą, pagal kurias suteikiami įgaliojimai dėl šio įstatymo įgyvendinimo. Sistemškai vertinant preambulėje siūlomas įrašyti nuorodas, pastebime, kad preambulėje turėtų likti tik tos nuostatos, kuriose Vyriausybės įgaliota institucija turėtų patvirtinti konkrečius teisės aktus, nustatyti reikiamus dydžius ar pan. Todėl siūlome papildomai įvertinti nuorodų tikslingumą, pavyzdžiui, į Socialinių įmonių įstatymo 11 straipsnio 2-4 dalis, 12

straipsnio 1 dalį, 14 straipsnio 1 dalies 4 punktą, 16 straipsnio 3 ir 11 dalis, 17 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir 4 dalį, 23 straipsnio 5-7, 9 ir 11 dalis, 26 straipsnio 14 ir 15 dalis ir kt.

4. Siūlome įvertinti poreikį Nutarime atskiruose papunkčiuose išskirti nuostatas „patvirtinti“ ir „nustatyti“, kurios šiuo atveju savo esme reikštų tą patį veiksmą ir pavedimą institucijai patvirtinti reikalingus teisės aktus.

5. Atsižvelgiant į Socialinių įmonių įstatymo pakeitimų įsigaliojimo datą (2020 m. sausio 1d.) bei Projekto Nr.1 svarstymo Vyriausybėje terminus ir procedūrą, siūlome Nutarimo preambulėje atsisakyti skliaustuose nurodomų Socialinių įmonių įstatymo pakeitimo įstatymo priėmimo datos ir numerio, paliekant tik pirminio įstatymo pavadinimą.

6. Įvertinus tai, kad naujos redakcijos Socialinių įmonių įstatymo 29 straipsnis nustato konkrečias funkcijas, kurias turi vykdyti Vyriausybės įgaliota institucija tam tikroje srityje, manome, kad Projekto Nr.1 2 ir 3 punktuose įstatymu nustatytų funkcijų perrašymas netikslingas. Siūlome Nutarime nurodyti konkrečią instituciją, įgaliotą suteikti socialinės įmonės statusą ir vykdyti įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nurodytas funkcijas bei atitinkamai instituciją, atliksiančią socialinių įmonių veiklos priežiūrą ir vykdysiančią 29 straipsnio 2 dalyje nurodytas funkcijas, jų neperrašant.

7. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 30² straipsnio 5 dalies nuostatą „*Užimtumo tarnyba įdarbinimo su pagalba paslaugoms teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali pasitelkti trečiuosius asmenis*“, pažymime, kad **Projekto Nr.2** 2 punkto nuostata, suteikianti įgaliojimus Užimtumo tarnybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) nustatyti trečiųjų asmenų pasitelkimo įdarbinimo su pagalba paslaugoms teikti tvarką neatitinka minėtos įstatymo nuostatos, kuri suponuoja, kad Užimtumo tarnyba įgyvendindama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą tvarką turi galimybę pasitelkti trečiuosius asmenis. Siūlome svarstyti galimybę Užimtumo įstatymo 30² straipsnio 5 dalyje nurodytą tvarką įgalioti tvirtinti Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją, atitinkamu įgaliojimu pildant keičiamo nutarimo 1 punktą.

Teisės grupės patarėja

Tatjana Knyzienė